

Tampereen seudun työllisyysalueen alkuvuoden kustannukset sekä KELAn Lempäälän kunnalta laskuttamat työllisyystukien rahoitusosuudet

Elinvoimajaosto 13.05.2025 § 37
494/14.07.00/2025

Valmistelija kehittämisasiantuntija Hanna Willner ja
konsernipalvelujohtaja Maria Virtanen

Tampereen seudun työllisyysalueen kustannukset

Tampereen seudun työllisyysalueen palvelutoiminta käynnistyi 1.1.2025. Tampereen seudun työllisyysalue järjestää ja tuottaa työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaiset palvelut sekä muussa lainsäädännössä työvoimaviranomaiselle säädetyt tehtävät 16 kunnan muodostamalle yhteistoiminta-alueelle yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto on Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva toimielin, joka vastaa työvoimapalvelujen järjestämisestä yhteistoiminta-alueella vuoden 2025 alusta alkaen. Tampere toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysalueeseen kuuluvat Tampereen lisäksi Akaa, Juupajoki, Kangasala, Kuhmoinen, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi. Työllisyysalue vastaa muiden sopijakuntien kuin Valkeakosken kaupungin osalta myös kotoutumisen edistämisestä annetun lain 2 luvussa kunnille säädetyistä tehtävistä 18-64-vuotiaiden osalta lukuun ottamatta perheen kotoutumissuunnitelmaa.

Työllisyysalueen talousarvioesitys 2025 on hyväksytty Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluvassa elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston kokouksessa 27.8.2024.

Työllisyysjaoston ensimmäisen toimintavuoden talousarvio on valmisteltu Työsi-projektin ja vastuukunnan työllisyys- ja kasvupalvelujen johdon sekä vastuukunnan henkilöstön yhteistyönä. Talousarviota on valmisteltu TE-palvelustrategian ja järjestämissuunnitelman linjausten pohjalta sekä yhteistoimintasopimuksen kirjausten mukaisesti. Työllisyysalueen talous on kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikön avulla.

Työllisyysjaoston talousarviokäsittelyn tietojen mukaan Tampereelle siirtyy liikkeenluovutuksella valtiolta henkilöstä 413 ja sopijakunnista 50. Työllisyys- ja kasvupalveluista kohdennetaan työllisyysalueelle työpanosta 161 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien kokonaismäärä on noin 624. Työllisyysalueen taseyksiköstä rahoitettavat palvelut pitävät sisällään kaikki TE-uudistuksessa kuntiin siirtyvät lakisääteiset tehtävät sekä yhteistoimintasopimuksessa sovitut kotoutumisen palvelut (pl. Valkeakoski, joka järjestää itse ne kotolain mukaiset tehtävät, jotka eivät kuulu työvoimaviranomaiselle).

Työllisyysalueen talous eriytetään kaupungin muusta taloudesta taseyksikön avulla. Taseyksikkö toimii nollatulosperiaatteella, jolloin toiminnan menot katetaan kuntien maksuosuuksilla. Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksessa sovittujen kustannustenjaon periaatteiden mukaisesti. Vuoden 2025 maksuosuusarviot jakaantuvat Tampereen ja muiden kuntien välillä siten,

että Tampereen kaupungin maksuosuus on n. 60,9 % ja muiden kuntien 39,1 %. Vuoden lopussa kuntien yhteistoimintaosuuteen tehdään tarvittaessa taseaus työllisyysalueen toteutuneiden kustannusten perusteella.

Yhteistoimintasopimukseen perustuen toteutuneista kustannuksista erotetaan laskennallisesti työikäisen, työvoiman ulkopuolisen väestön kotoutumisen edistäminen, ja tämä osuus kohdennetaan yhteistoiminta-alueen kunnille Valkeakosken kaupunkia lukuun ottamatta. Työllisyysalueen budjetista rahoitettavaksi eivät kuulu kunnille kohdistuvat työttömyysturvamaksujen kuntaosuudet, vaan nämä kuuluvat jatkossakin kullekin kunnalle itselleen.

Työllisyysalueen toimintamenot ovat yhteensä 79,1 milj. euroa. Suurimman erän muodostavat henkilöstömenot 33,6 milj. euroa. Henkilöstömenoihin sisältyy pääerinä valtiolta siirtyvä henkilöstö, työllisyysalueen lakisääteisten tehtävien hoitamiseen kunnista vastuukunta Tampereen palvelukseen siirtyvä henkilöstö, sekä vastuukunnan henkilöstön työllisyysalueen tehtäviin kohdistuva työpanos ml. tukipalvelut.

Muita keskeisiä menoeriä ovat:

- Valtiolta siirtyvät työnantaja- ja henkilöstöasiakkaille kohdistuvat lakisääteiset tuet (avustukset) 20,8 milj. euroa (mm. starttiraha, palkkatuki, työolosuhteiden järjestelytuki, harkinnanvarainen kulukorvaus sekä matka- ja yöpymiskustannusten korvaus).
- Lakisääteiset TE-ostopalvelut (mm. valmennukset, ammatillinen työvoimakoulutus, yhteishankintakoulutukset, asiantuntijakonsultaatiot ym.), kotokoulutukset, sekä ostettavat tukipalvelut, yhteensä 19,9 milj. euroa.
- Työllisyysalueen toimitilat ja muut vuokratulot 4,5 milj. euroa.

Työllisyysalueen taseyksikön toimintatulot muodostuvat myyntituotoista (78,9 milj. euroa) eli kuntien maksuosuuksista, jotka muodostuvat yhteistoimintasopimuksen kustannustenjakoperiaatteen mukaisesti, sekä työterveyshuollon korvauksista (0,2 milj.).

Työllisyysalueen taseyksikön osalta sitovaa työllisyysjaostoon ja Tampereen kaupunginvaltuustoon nähden on tilikauden tulos. Taseyksikön toteutuneet nettokustannukset jaetaan sopijakuntien kesken. Kunnat maksavat osuutensa nettokustannuksista kuntakohtaisina maksuosuuksina. Kunnilta perittäviin maksuosuuksiin sisältyvät mahdollisista investoinneista aiheutuvat poistot ja arvonalentumiset sekä rahoituskulut. Tilikauden kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18-64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella.

Sopijakuntien 18-64-vuotiaiden sekä työttömien suhteelliset osuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen piiriin kuuluvien kuntien yhteenlasketusta kokonaismäärästä. Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtiovarainministeriön viimeksi vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Vastuukunta laskuttaa muiden sopijakuntien maksuosuudet talousarvioon perustuvan arvion mukaisesti kuukausittain. Talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita edellisen vuoden toteutuneita kustannuksia. Mikäli sopijakuntaan kohdistuu

valtionosuusrahoituksen ulkopuolista erillisrahoitusta, joka on tarkoitettu käytettäväksi yhteistoiminta-alueen piiriin kuuluviin palveluihin, kohdennetaan tämä erillisrahoitus työllisyysalueen käyttöön. Valkeakosken kaupungin osalta ei laskuteta niitä kotolain mukaisia tehtäviä, jotka eivät kuulu työvoimaviranomaiselle, koska Valkeakosken kaupunki järjestää nämä tehtävät itse.

Työllisyysjaoston talousarviossa 2025 on Lempäälän kunnan maksuosuus (arvio) on 3.302.799 euroa.

Lempäälän kunnan talousarviossa on varattu Työllisyysalueen kustannuksiin 3.282.000 euroa sekä Työsi-projektin laskuttamiin kuluihin 40.000 euroa.

Lempäälän kunnan rahoitusosuudet KELAn työttömyystuista

Kuntien osuus työttömyystukien rahoituksesta laajeni vuoden 2025 alussa TE-palvelut 2024 -uudistuksen myötä.

Työmarkkinatuen lisäksi kunnat rahoittavat osan Kelan maksamasta peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen maksamasta ansiopäivärahasta ja kunnan rahoitusvastuu koskee myös työttömyystukea, joka maksetaan työllistymistä edistävän palvelun ajalta.

Lisäksi kuntien rahoitusvastuu aikaistuu ja rahoitusosuus kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Aiemmin Kela on laskuttanut kunnilta osan työmarkkinatuesta silloin, kun henkilölle on maksettu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 300 päivää tai pidempään. 1.1.2025 alkaen Kela laskuttaa kuntaa henkilöistä, jotka ovat saaneet työttömyystukea 101 päivää. Oheisessa taulukossa on esitetty muutokset maksuihin (lähde: <https://www.kela.fi/ajan kohtaista/kelan-laskutus-muuttuu-kun-kuntien-rahoitusvastuu-tyottomyystuista-laajenee-1.1.2025-alkaen>, haettu 8.5.2025).

Työttömyystuki	Kelan lasku 1.1.2025 alkaen	Kunnan rahoitusosuus
• Työmarkkinatuki	• Nykyisen mallinen lasku 1/2025 alkaen	Rahoitusosuus 31.12.2024 asti • 300 työttömyyspäivää 50% • 1000 työttömyyspäivää 70%
• Työmarkkinatuki • Peruspäiväraha • Ansiopäiväraha	• Uudet laskut 2/2025 alkaen • Ansiopäivärahatiedot työttömyyskassoilta	Rahoitusosuus 1.1.2025 alkaen • 101 työttömyyspäivää 10% • 201 työttömyyspäivää 20 % • 301 työttömyyspäivää 30 % • 401 työttömyyspäivää 40 % • 701 työttömyyspäivää 50% (työmarkkinatuki)

Vuoden 2025 alusta alkaen Kela laskuttaa kuntia nykyisen ja uuden mallin mukaan, eli kunnille lähetetään neljä laskua. Tammikuussa Kela laskutti kunnilta joulukuun työmarkkinatukien rahoitusosuuden nykyisen mallin mukaan. Työmarkkinatuen takautuvia muutoksia laskutettiin myös. Helmikuusta 2025 alkaen Kela laskuttaa kunnilta uuden mallin mukaan myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan rahoitusosuuden. Lempäälän kunnan talousarviossa 2025 on varattu työttömyystukien kuntaosuuskuluihin 2.203.000 euroa.

Oheismateriaali esitellään kokouksessa.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 2 §:n kunnanhallituksen alaisen elinvoimajaoston tehtävät ja toimivalta, kohta 1. vastaa kunnan elinkeino-, kilpailukyky-, maahanmuutto- ja työllisyyspolitiikan ohjaamisesta ja järjestää niihin liittyvät palvelut

Lisätietoja: kehittämisasiantuntija Hanna Willner, p. 044 423 5948

Esittelijä	Elinvoimapäällikkö
Päätösehdotus	Elinvoimajaosto merkitsee tilanteen tiedokseen ja antaa ohjausta muutostalousarviovalmistelua varten.
Käsittely	Tuukka Liuha teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: "Elinvoimajaosto esittää kunnanhallitukselle, että kunta etsii aktiivisesti mahdollisuuksia löytää kustannuksiltaan kestävä ratkaisu työllisyysalueen palveluihin yhdessä lähikuntien kanssa". Koko elinvoimajaosto kannatti ehdotusta yksimielisesti.
Päätös	Elinvoimajaosto päätti esittää kunnanhallitukselle, että kunta etsii aktiivisesti mahdollisuuksia löytää kustannuksiltaan kestävä ratkaisu työllisyysalueen palveluihin yhdessä lähikuntien kanssa. Elinvoimajaosto teki teknisen korjauksen s. 16 olevaan tekstikohtaan "Lempäälän kunnan talousarviossa 2026". Teksti korjattiin: "Lempäälän kunnan talousarviossa 2025". Merkittiin pöytäkirjaan, että kehittämisasiantuntija Hanna Willner oli asiantuntijana läsnä pykälän käsittelyn ajan. Merkittiin pöytäkirjaan, että Hannu Tiensuu poistui kokouksesta klo 18:41. Merkittiin pöytäkirjaan, että kokouksessa pidettiin tauko klo 18.41-18:48 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen. Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.
Tiedoksi	kunnanhallitus, konsernin yhteiset palvelut